

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 listopada 2011 r. skierowanym do Sądu Okręgowego w Łodzi, powód M. S., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.H.U. (...) w Ł., reprezentowany przez pełnomocnika wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i orzeczenie nim, aby pozwani I. K. i A. U., wspólnicy spółki jawnej pod nazwą (...) spółka jawna - K., U. bło z siedzibą w W., zapłacili solidarnie powodowi kwotę 147.560,76 zł, w tym:

- kwotę 91.700,00 zł, jako pozostałą do zapłaty część należności głównej z faktury VAT nr (...), wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę, liczonymi od dnia 1 marca 2011 roku do dnia całkowitego zaspokojenia roszczenia;
 - kwotę 16.473,49 zł, jako należność główną wynikającą z faktury VAT nr (...) z dnia 21 października 2010 roku, wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę, liczonymi od dnia 5 listopada 2010 roku do dnia całkowitego zaspokojenia roszczenia;
- kwotę 16.816,77 zł, jako należność główną wynikającą z faktury VAT nr (...) z dnia 14 stycznia 2011 roku, wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę, liczonymi od dnia 15 lutego 2011 roku do dnia całkowitego zaspokojenia roszczenia;
- kwotę 184,50 zł, jako należność główną wynikającą z faktury VAT nr (...) z dnia 2 marca 2011 roku, wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę, liczonymi od dnia 17 marca 2011 roku do dnia całkowitego zaspokojenia roszczenia;
- kwotę 22.386,00 zł, jako należność główną wynikającą z faktury VAT nr (...) z dnia 4 marca 2011 roku, wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę, liczonymi od dnia 19 marca 2011 roku do dnia całkowitego zaspokojenia roszczenia;
- oraz zasądzenie kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych - w ciągu czternastu dni od daty doręczenia nakazu zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że strony, prowadzące działalność gospodarczą w ramach własnych przedsiębiorstw, zawarły w dniu 31 sierpnia 2010 roku umowę o wykonanie robót instalacyjnych (kotłowni, instalacji centralnego ogrzewania, oraz c.w.u.o) w pomieszczeniach budynków przy ul. (...) w P.. W treści umowy określono zakres i zasady wykonania wszystkich prac, ustalając jednocześnie ich cenę na kwotę 495.200,00 zł. W umowie ustalono również dokładny harmonogram zapłaty w/w ceny. Przedmiotowa umowa została przez strony aneksowana w dniu w dniu 7 grudnia 2010 roku - z uwagi na konieczność wykonania prac dodatkowych. A.sem tym ustalono nową cenę za wykonanie prac - na kwotę 506.700,00 zł. Ustalono też nowy termin wykonania prac - do dnia 31 stycznia 2011 roku.

Powód wskazał, że zgodnie z umową pozwani wpłacali powodowi zaliczki, natomiast powód wystawiał pozwanym stosowne zaliczkowe faktury VAT. Po dokonaniu w dniu 1 lutego 2011 roku odbioru wykonanych robót, powód wystawił w dniu 2 lutego 2011 roku końcową fakturę rozliczeniową nr 51/11/FV, wymieniając w niej wszystkie dotychczas wystawione faktury zaliczkowe i wpłacone zaliczki. W fakturze tej wskazano, iż po uwzględnieniu dokonanych wpłat, pozwanym pozostała jeszcze do zapłaty kwota 131.700,00 zł. Po doręczeniu końcowej faktury rozliczeniowej nr 51/11/FV, pozwani wpłacili na poczet zadłużenia w dniu 21 lutego 2011 roku kwotę 25.000,00 zł a w dniu 9 marca 2011 roku kwotę 15.000,00 zł. Do tej pory pozwani nie uregulowali jednak należności w pozostałej wysokości 91.700,00 zł. Poza wykonaniem na rzecz pozwanych prac objętych w/w umową powód dostarczył pozwanym dwukrotnie paliwo w postaci ekogroszku, wystawiając następujące faktury:

- fakturę VAT nr (...) z dnia 21 października 2010 roku - na kwotę 16.473,49 zł, z terminem płatności wyznaczonym na dzień 4 listopada

2010 roku;

- fakturę VAT nr (...) z dnia 14 stycznia 2011 roku na kwotę 16.816,77 zł, z terminem płatności wyznaczonym na dzień 14 lutego 2011 roku;

a nadto powód:

- dokonał regulacji i czyszczenia filtrów CO - za co wystawił w dniu 2 marca 2011 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 184,50 zł - z terminem płatności do dnia 16 marca 2011 roku;

- dokonał (na pisemne zlecenie pozwanych) przyłączenia do kotłowni budynku biurowego, wystawiając w dniu 4 marca 2011 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 22.386,00 zł - z terminem płatności do dnia 18 marca 2011 roku;

Pozwani również nie uregulowali powyższych kwot, pomimo wezwań do zapłaty. Powód podniósł, że wykonał zleczone prace zgodnie z umową (co potwierdza „bez zastrzeżeń” protokół odbioru z dnia 1 lutego 2011 roku), wobec czego zapłata nie może być przez pozwanego uzależniana od zdarzeń, na które powód nie ma żadnego wpływu, czyli od odbioru przez odpowiednie instytucje całości inwestycji pozwanych.

Postanowieniem z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie X GNc 970/11 Sąd Okręgowy w Łodzi uznał się niewłaściwym do rozpoznania sprawy i przekazał ją Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim jako rzeczowo i miejscowo właściwemu.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 30 marca 2012 r., w sprawie I Nc 75/11 Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim nakazał pozwanym I. K., A. U. i (...) spółce jawnej - K., U. w W. aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda M. S.:

- kwotę 91.700,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2011 roku do dnia zapłaty;

- kwotę 16.473,49 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 listopada 2010 r. do dnia zapłaty;

- kwotę 16.816,77 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lutego 2011 r. do dnia zapłaty;

- kwotę 184, 50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 marca 2011 r. do dnia zapłaty;

- kwotę 22.386 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19 marca 2011 r. do dnia zapłaty;

oraz kwotę 5.462 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 3.617 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniesli w tymże terminie sprzeciw.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty wniesionym w dniu 14 maja 2012 r. pozwani wniesli o oddalenie powództwa w zakresie kwoty 114.086,00 zł wraz z odsetkami oraz o oddalenie powództwa o zasądzenie odsetek od kwoty 16.473,49 zł za okres od 5.11.2010 r. do 9.11.2010 r., od kwoty 184,50 zł za okres od 17.03.2011 r. do 22.03.2011 r. oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwani podnieśli, że brak jest podstaw do dochodzenia przez powoda zapłaty kwoty 91.700,00 zł pozostałej do zapłaty z faktury VAT nr (...), oraz kwoty 22.386,00 zł stanowiącej należność z faktury VAT nr (...), albowiem roszczenia powoda są przedwczesne wobec niezakończenia wykonywania przedmiotu umowy. Powód nie dostarczył bowiem pozwanej spółce właściwej Dokumentacji (...)Ruchowej dotyczącej kotłów stalowych wodnych centralnego ogrzewania (...)M.-300, co uniemożliwia pozwanym dokonanie odbioru ostatecznego inwestycji. Powód dostarczył i zamontował u pozwanych 2 kotły typu (...)M.-300. Dostarczył natomiast Dokumentację (...)Ruchową kotłów stalowych, wodnych centralnego ogrzewania typu (...)M. - (...). W dokumentacji tej na str. 6 znajduje się tabela 4 Parametry (...)Energetyczne, w której nie zostały uwzględnione kotły o mocy 300 kW, czyli takie które powód sprzedał pozwanej. Na końcu tej tabeli znajduje się dopisek ręczny - nie wiadomo przez kogo dokonany dotyczący kotłów o mocy 300 kW. Dokonanie tego dopisku ma znamiona sfalszowania dokumentacji. Na to, że dokumentacja ta nie dotyczy kotłów o mocy 300kW świadczy także załączony do dokumentacji Pomiar Parametrów E.-

Emisyjnych, z którego wynika na str. 5 i str. 6, że badaniom zostały poddane kotły typu (...) o mocy 25kW, o mocy 75kW i 1 50kW. Pomiary nie dotyczą kotłów o mocy 300kW. Do dokumentacji załączona została niewłaściwa Deklaracja Zgodności CE wystawiona przez producenta Firmę (...), która nie dotyczy kotłów zamontowanych u pozwanych. Nadto nie zostały przez powoda przedstawione wyniki próby, na które powołuje się ta Deklaracja Zgodności CE. Zdaniem pozwanych dokumentacja przekazana przez powoda, nie dotyczy sprzedanych pozwany kotłów, co uniemożliwia pozwany prawidłową eksploatację kotłowni, uniemożliwia określenie emisji spalin, a także uzyskanie pozwolenia na użytkowanie kotłowni wymagane prawem budowlanym. Pozwani podnieśli nadto, że brak jest także podstaw do stwierdzenia, że powód zakończył wykonywanie instalacji c.o. - przyłączenia biura do istniejącej kotłowni węglowej, za co wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 22.386,00 zł. Powód nie przedstawił tej instalacji do odbioru, nie wykonał i nie przekazał pozwany inwentaryzacji powykonawczej.

Odnośnie odsetek pozwani podnieśli, że strony nie zawierały umowy określającej termin płatności, wobec czego termin ten wynosi 14 dni od daty otrzymania faktur przez pozwanych z uwzględnieniem 5 dni na obrót pocztowy. Dla faktury nr (...) termin płatności to 9 listopad 2010 r., a dla faktury nr (...) to 22 marzec 2011 r. Zasadne są więc odsetki od dnia następnego po upływie tych terminów.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód M. S., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) w Ł. (wykonawca) zawarł w dniu 31 sierpnia 2010 r. z pozwany (zamawiającym) (...) spółką jawną z siedzibą w W., reprezentowaną przez wspólnika tejże spółki (...) umowę o wykonanie robót instalacyjnych (kotłowni, instalacji centralnego ogrzewania, oraz c.w.u.o) w pomieszczeniach budynków przy ul. (...) w P.. W treści umowy określono zakres i zasady wykonania wszystkich prac.

Zgodnie z paragrafem 1 punkt 2, roboty w kotłowni miały obejmować zamontowanie systemu grzewczego, niskociśnieniowego, wyposażonego w dwa kotły retortowe, automatyczne, firmy (...) o mocy - 2 x 300 kW, w sumie - 600 kW, wymiennik ciepła, komin stalowy, zespół grzania ciepłej wody użytkowej oraz niezbędne części przyłącza hydraulicznego (wg załącznika nr 1). Zgodnie z ustaleniami system grzewczy miał być przeznaczony do ogrzewania pomieszczeń w budynkach pod w/w adresem o łącznej powierzchni użytkowej 2 920 m² (kubatura – 19 300 m³) i grzania wody użytkowej. Nadto paragraf 1 punkt 3 umowy określał, że roboty instalacyjne związane z ogrzewaniem pomieszczeń (4 hal oraz pomieszczeń socjalnych) obejmują montaż nagrzewnic, kurtyny i grzejników wraz z ciepłociągami (wg załącznika nr 2). Natomiast roboty instalacyjne związane z doprowadzeniem c.w.u. do pomieszczeń socjalnych w halach, miały być przeprowadzone zgodnie z załącznikiem nr 3 do umowy, który określał materiały jakie będą użyte oraz robociznę w postaci demontażu bojlera cwu, montażu ciepłej wody, montażu rurociągu cwu oraz montażu wodomierza na poszczególne grupy pomieszczeń socjalnych. Strony ustaliły, że wykonawca wykona powyższe roboty na podstawie „Projektu technicznego ogrzewania i technologii kotłowni” wykonanego przez wykonawcę i w zakresie ujętym w załącznikach nr 1,2,3. Termin wykonania robót ujętych w paragrafie 1 przedmiotowej umowy i załącznikach numer 1, 2 i 3 został ustalony na 30 listopada 2010 r. Podanie ciepła na budynki i c.w.u. miał natomiast nastąpić do dnia 30 października 2010 r.

Zgodnie z paragrafem 3 punkt 1 i 2 wartość wszystkich prac została ustalona przez strony na kwotę 495.200,00 zł. W umowie ustalono również dokładny harmonogram zapłaty powyższej ceny.

(dowód: zeznania powoda – k. 163 v, zeznania pozwanego – k. 164, umowa z dnia 31 sierpnia 2010 r. k. 5-6, załączniki do umowy nr (...) k. 7-10)

Przedmiotowa umowa została przez strony aneksowana w dniu w dniu 7 grudnia 2010 roku - z uwagi na konieczność wykonania prac dodatkowych, polegających na montażu pompy c.o i filtrootmulnika z zaworami oraz wprowadzeniu postanowienia odnośnie powołania kierownika budowy, który miał wykonać prace instalacyjne zgodnie z pozwoleniem na budowę. Strony zmieniły termin wykonania prac wynikających z umowy oraz aneksu na 31

stycznia 2011 r., przy czym podanie ciepła na budynki miało nastąpić do dnia 17 stycznia 2011 r. Aneksiem tym ustalono nową cenę za wykonanie prac - na kwotę 506.700,00 zł. Ustalono termin rozpoczęcia robót na 23 grudnia 2010 r.

(dowód: aneks nr (...) z dnia 7 grudnia 2010 r. k. 11, załącznik do aneksu nr (...) k. 12).

W dniu 5 października 2010 r. powód przekazał pozwanym dokumentację dotyczącą budynków firmy (...) w P. przy ulicy (...), w tym:

1. projekt przebudowy części budynku produkcyjnego na kotłownię (część budowlana, część technologiczna i część elektryczna) – przy czym dokumenty te złożono w trzech egz. w Starostwie (...) do pozwolenia na budowę.
2. inwentaryzację budowlaną budynku produkcyjno-magazynowego
3. projekt instalacji ogrzewania hal produkcyjno-magazynowych;
4. inwentaryzacja budowlaną budynku biurowego.

(dowód: protokół przekazania dokumentacji k. 13)

Decyzją Prezydenta Miasta P. nr (...) z dnia 19 listopada 2010 r. zatwierdzono projekt budowlany i wydano pozwolenie dla (...) spółka jawna K., U. z siedzibą w W. na przebudowę wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku na cele kotłowni na działce przy ul. (...).

(dowód: decyzja nr (...) k. 14-15)

W myśl postanowień umowy - pozwani wpłacali powodowi zaliczki, na poczet kupna stosownych materiałów, natomiast powód wystawiał pozwanym stosowne zaliczkowe faktury VAT.

Pozwani zapłacili:

- w dniu 7 września 2010 roku kwotę 70.000,00 zł, ujętą przez powoda w fakturze zaliczkowej VAT nr 83/10/ (...) z dnia 8 września 2010 roku,
- w dniu 20 września 2010 roku kwotę 100.000,00 zł, ujętą przez powoda w fakturze zaliczkowej VAT nr 91/10/ (...) z dnia 21 września 2010 roku;
- w dniu 12 października 2010 roku kwotę 51.146,83 zł, ujętą przez powoda w fakturze zaliczkowej VAT nr 104/10/ (...) z dnia 18 października 2010 roku;
- w dniu 22 października 2010 roku kwotę 48.853,17 zł, ujętą przez powoda w fakturze zaliczkowej VAT nr 109/10/ (...) z dnia 26 października 2010 roku;
- w dniu 12 listopada 2010 roku kwotę 25.000,00 zł, ujętą przez powoda w fakturze zaliczkowej VAT nr 117/10/ (...) z dnia 15 listopada 2010 roku;
- w dniu 18 listopada 2010 roku kwotę 25.000,00 zł, ujętą przez powoda w fakturze zaliczkowej VAT nr 120/10/ (...) z dnia 19 listopada 2010 roku;
- w dniu 9 grudnia 2010 roku kwotę 20.000,00 zł, ujętą przez powoda w fakturze zaliczkowej VAT nr 125/10/ (...) z dnia 10 grudnia 2010 roku;
- w dniu 17 stycznia 2011 roku kwotę 20.000,00 zł, ujętą przez powoda w fakturze zaliczkowej VAT nr 1/11/ (...) z dnia 18 stycznia 2011 roku;

- w dniu 27 stycznia 2011 roku kwotę 15.000,00 zł, ujętą przez powoda w fakturze zaliczkowej VAT nr 2/11/ (...) z dnia 28 stycznia 2010 roku.

(dowód: faktury VAT wraz z potwierdzeniami przelewów bankowych k. 20-37)

Powód przystąpił do wykonywania prac objętych umową z pozwanymi. Kierownikiem budowy prowadzącym dziennik budowy został Z. B.. Oprócz prac polegających na instalacji kotłowni, wykonywane były u pozwanych inne prace budowlane i elektryczne. W firmie (...)H.U. P (...)J. M. w U. powód zamówił dwa kotły po 300 kW. Kotły te z uwagi na dużą moc wykonywane były dla powoda na indywidualne zamówienie. Firma (...) wyprodukowała przedmiotowe dwa kotły o mocy po 300 kW każdy, na podstawie parametrów i zgodnie z dokumentacją kotła, który został w tej firmie wyprodukowany wcześniej o mocy 300kW oraz został zbadany w Instytucie w Z.. Moc wyprodukowanych kotłów dla powoda nie była sprawdzana. W firmie (...) produkowane są kotły należące do typoszeregu kotłów, pozostających w stałej sprzedaży. Przekazywana Dokumentacja (...) Ruchowa ((...)) również jest ogólną instrukcją obsługi wszystkich kotłów należących do typoszeregu. J. M. seryjnie produkuje kotły o niższej mocy i to dla tych kotłów jest wykonywana tabelka z wymiarami. Producent kotłów ma taką samą Dokumentację (...)Ruchową dla kotłów o niższej mocy, jak i dla kotłów o wyższej mocy. Kotły produkowane przez firmę (...), niskociśnieniowe nie podlegają dozorowi technicznemu, podobnie nie ma wymogu przedstawiania wraz z wyrobem świadectwa ekologicznego. Typoszereg produkowanych kotłów (...) o mocy 15-300 kW opalany ekogroszkiem spełnia wymagania normy PN-EN 303-5 w zakresie sprawności energetycznej przy zachowaniu bezpieczeństwa obsługi i otoczenia oraz spełnia kryteria standardu energetyczno-ekologicznego. Brak jest regulacji prawnych nakładających na producenta kotłów o mocy od 50 do 300 kW obowiązek wykonywania badań w zakresie emisji spalin (świadectwa ekologiczne). Na wyprodukowanych przez J. M. kotłach przyklejone zostały tabliczki znamionowe, które wskazywały m.in. producenta, datę produkcji numer oraz moc kotła - 300 kW, która została dopisana ręcznie flamastrem, albowiem duże kotły są produkowane na zamówienie, a nie seryjnie, dlatego moc kotła dopisywana jest ręcznie. J. M. przekazał powodowi Dokumentację (...)Ruchową, która stanowi instrukcję obsługi kotłów, montażu i ich eksploatacji oraz kartę gwarancyjną, która znajdowała się w (...)ce oraz Deklarację Zgodności CE z numerem wyprodukowanych pieców i dokumentację ciśnieniową. W przekazanej (...)ce pierwotnie nie było wpisanej mocy jaką posiadały wyprodukowane kotły, albowiem producent przekazał standardową Dokumentację (...)Ruchową dla kotłów należących do typoszeregu.

(dowód: zeznania powoda – nagranie od 00:10:05 do 00:13:12, od 00:27:28 do 00:30:22, płyta k. 577, protokół skrócony k. 574v-575, zeznania interwenienta ubocznego J. M. – nagranie od 01:05:18 do 01:06:05, płyta k. 491, protokół skrócony k. 489v-490, od 00:35 do 00:41:19, płyta k. 577, protokół skrócony k. 576-576v oraz k. 175v-176, zeznania świadka Z. B. k. 174v, zeznania świadka Ł. M. – nagranie do 00:13:37 do 00:22:48, płyta k. 255, protokół skrócony k. 251-251v, oświadczenie firmy (...) k. 152, 308, świadectwo zgodności dla kotłów 15-300 kW k. 482, świadectwo badań energetyczno-emisyjnych k. 483).

W dniu 24 grudnia 2010 r. kierownik budowy Z. B. przejął od pozwanych pomieszczenie przeznaczone na kotłownię. Od dnia 27 grudnia 2010 r. rozpoczęte zostały prace budowlane i instalacyjne, wraz z ustawieniem kotłów i ich zamontowaniem. Montażem kotłów oraz wykonaniem innych czynności przyłączeniowych zajmowali się T. J. oraz W. O.. W dniu 12 stycznia 2011 r. zostały zakończone prace montażowe w kotłowni. W dniu 14 stycznia 2011 r. uruchomiono, uprzednio zakupione u producenta w firmie (...) oraz zainstalowane kotły: 300 kW (...)M. o nr 618 oraz 300 kW P (...)M. o nr 619. Z powyższych czynności zostały sporządzone protokoły uruchomienia i odebrania kotłów, a podpisane przez powoda i pozwanego I. K., reprezentującego spółkę. Pozwani nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń, co do mocy kotłów. Po zainstalowaniu pieców i ich uruchomieniu T. J. udzielił pracownikom pracującym u pozwanych instruktażu co do uruchamiania pieców oraz ich obsługi. Instalacja była używana. Sprawdzone zostały wszystkie grzejniki, które działały prawidłowo. Przeprowadzono próbę szczelności na zimno oraz od dnia 15 stycznia 2011 r. 72 godzinną próbę na gorąco, przy włączonych piecach. Nie stwierdzono wówczas przecieków. Ciepło pochodziło z zamontowanych kotłów, a nie z pieca olejowego, który był uprzednio zamontowany w firmie pozwanych. Ponadto wykonano zabezpieczenia antykorozyjne oraz prace izolacyjne. W dniu 24 stycznia 2011 r. zakończono prace

instalacyjne kotłowni, instalacja pracowała bez zastrzeżeń. Pozwani również nie zgłaszali żadnych awarii. Firma powoda w lutym 2011 r. dokonała jedynie wymiany i czyszczenia filtrów c.o.

(dowód: zeznania powoda – nagranie od 00:15:53 do 00:17:30, płyta k. 577, protokół skrócony k. 575, zeznania T. J. k. 173v, zeznania świadka W. O. k. 174, zeznania świadka Z. B. k. 174v-175, dziennik budowy k. 237-243, protokoły uruchomienia i odbioru kotłów k. 16,17).

W dniu 28 stycznia 2011 r. powód przekazał pozwanym dokumentację otrzymaną od producenta i inną zawierającą instrukcje, gwarancje i uprawnienia, w tym: Dokumentację (...)Ruchową – instrukcje obsługi kotłów stalowych, wodnych centralnego ogrzewania typu (...) retortowych z elektronicznym sterownikiem wydajności, przystosowanych do spalania ekogroszku – węgla kamiennego do celów energetycznych typu 31.2, klasy 26/05/06 asortymentu groszek, wg PN-82/G- (...) -3 oraz Deklarację Zgodności CE kotłów, wystawioną przez firmę (...). W przekazanej przez powoda (...)ce pismem odręcznym zostały dopisane przez R. S., w obecności powoda i pozwanego I. K. dane techniczne zamontowanych pieców wraz z wymiarami, które podał im telefonicznie pracownik producenta Ł. M., albowiem (...)ka zawierała dane techniczne typoszeregu kotłów produkowanych w firmie (...) o niższej mocy i nie zawierała danych wyprodukowanych kotłów na zamówienie dla powoda. Po dopisaniu parametrów kotłów o mocy 300 kW pozwany I. K. nie zgłaszał wówczas żadnych zastrzeżeń. Pozwani otrzymali również dokumentację dotyczącą pomiarów parametrów energetyczno-emisyjnych stałopalnych kotłów grzewczych wodnych typu (...) o mocy do 150 kW z palnikiem retortowym na ekogroszek, wydane przez Stowarzyszenie (...) w K. z dnia 18 maja 2010 r.

(dowód: zeznania powoda – nagranie od 00:23:25 do 00:27:28, płyta k. 577, protokół skrócony k. 575v, zeznania świadka R. S. k. 176v, Dokumentacja (...) Ruchowa k. 97-113, dokumentacja dotycząca pomiarów energetyczno-emisyjnych k. 114-124, wyjaśnienie R. S. k. 153)

Poza wykonaniem na rzecz pozwanych prac objętych w/w umową powód dostarczył pozwanym dwukrotnie w październiku 2010 r. oraz styczniu 2011 r. paliwo w postaci ekogroszku, wystawiając następujące faktury:

- fakturę VAT nr (...) z dnia 21 października 2010 roku - na kwotę 16.473,49 zł, z terminem płatności wyznaczonym na dzień 4 listopada 2010 r.
- fakturę VAT nr (...) z dnia 14 stycznia 2011 roku na kwotę 16.816,77 zł, z terminem płatności wyznaczonym na dzień 14 lutego 2011 r.

(dowód: faktury Vat wraz z dowodami dostawy ekogroszku k. 42-43, 45-46)

Po dokonaniu w dniu 1 lutego 2011 roku odbioru wykonanych robót, powód wystawił w dniu 2 lutego 2011 roku końcową fakturę rozliczeniową VAT nr 51/11/FV, wymieniając w niej wszystkie dotychczas wystawione faktury zaliczkowe i wpłacone zaliczki.

W fakturze tej wskazano, iż po uwzględnieniu dokonanych wpłat, pozwanym pozostała jeszcze do zapłaty kwota 131.700,00 zł.

Faktura VAT nr (...) ustalała termin płatności w/w kwoty na dzień 28 lutego 2011 roku i została przesłana pozwanym pocztową przesyłką poleconą.

(dowód: faktura VAT nr (...) k. 38, potwierdzenie nadania k. 39)

Po doręczeniu końcowej faktury rozliczeniowej VAT nr 51/11/FV, pozwani wpłacili na poczet zadłużenia powodowi

- w dniu 21 lutego 2011 roku kwotę 25.000,00 zł;
- w dniu 9 marca 2011 roku kwotę 15.000,00 zł.

(dowód: potwierdzenia przelewów bankowych k. 40,41)

Zleceniem z dnia 18 lutego 2011 r., pozwany I. K., z uwagi na oszczędność opalania ekogroszkiem zamiast oleju opałowego, zlecił powodowi przyłączenie biura do istniejącej kotłowni węglowej. Firma powoda również wykonała przedmiotowe prace. Z wykonanych prac nie był sporządzany protokół odbioru. Pozwani nie kwestionowali robót wykonanych na halach przez powoda. Nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń co do przeprowadzonych robót.

Powód pod koniec lutego 2011 r. dokonał regulacji i czyszczenia filtrów CO w zamontowanych kotłach, za co wystawił pozwanym w dniu 2 marca 2011 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 184,50 zł - z terminem płatności do dnia 16 marca 2011 roku. Nadto w dniu 4 marca 2011 roku powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 22.386,00 zł - z terminem płatności do dnia 18 marca 2011 r., za przyłączenie do kotłowni biura. Obie faktury nie zostały uregulowane przez pozwanych.

(dowód: zeznania powoda – nagranie od 00:18:54 do 00:21:18, od 00:30:22 do 00:34:37, płyta k. 577, protokół skrócony k. 575v-576, zeznania pozwanego k. 164v, zlecenie wraz z kosztorysem k. 48,49, faktury Vat k. 50,51)

Wobec braku płatności należności, powód kilkakrotnie interweniował telefonicznie w tej sprawie u pozwanych.

Pismem z dnia 13 kwietnia 2011 r. pozwany poinformował powoda, że nie otrzymał prawidłowej dokumentacji techniczno-ruchowej i pomiarów dla kotłów węglowych, w związku z czym uznał inwestycję za niezakończoną.

(dowód: zeznania powoda k. 163v, pismo z dnia 13 kwietnia 2011 r., k. 52, pismo z dnia 16 maja 2011 r. k. 53, wezwanie do zapłaty z dnia 15 września 2011 r. wraz z dowodami doręczenia k. 54-55)

Pismem z dnia 31 lipca 2012 r. pozwani zawiadomili Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla miasta P. o zmianie kierownika budowy ze Z. B. na J. S..

(dowód: pismo z dnia 31 lipca 2012 r. k. 282)

Kierownik budowy Z. B. pismem z dnia 21 września 2012 r. zwrócił się do pozwanych z prośbą o udostępnienie mu dziennika budowy. Pozwani nie zareagowali na prośbę kierownika budowy, co skutkowało zrezygnowaniem Z. B. z tej funkcji. Z. B. o tym fakcie powiadomił Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w P..

(dowód: pisma k. 154, 155, 156).

Nowy kierownik budowy J. S. przejął obowiązki poprzedniego kierownika w dniu 31 lipca 2012 r. W dniu 3 września 2012 r. przeprowadzono u pozwanych ponowną próbę szczelności kotłowni na zimno. Nie stwierdzono spadku ciśnienia. Następnie w dniach 5-7 września 2012 r. przeprowadzono ponowną 72 godzinną próbę szczelności na gorąco z podaniem ciepła na budynki oraz zasobniki c.w.u. Z powyższych czynności sporządzone zostały protokoły. W dniu 10 września 2012 r. sprawdzono zabezpieczenia antykorozyjne oraz izolacyjne. Prace instalacyjne oraz zabezpieczające zostały wykonane zgodnie z decyzją pozwolenia na budowę, PN oraz sztuką budowlaną. Kierownik budowy stwierdził, że wykonana kotłownia jest gotowa do użytku.

(dowód: dziennik budowy k. 244-246, protokół z 72 godzinnej próby ruchowej instalacji k. 279, protokoły próby szczelności k. 280, 281).

Pismem z dnia 10 października 2012 r. pozwani zawiadomili Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego o zakończeniu budowy polegającej na przebudowie wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku na cele kotłowni. Do zgłoszenia został dołączony oryginał dziennika budowy

(dowód: pismo z dnia 10 października 2012 r., k. 248)

Decyzją z dnia 18 października 2012 r. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w P. w związku z zawiadomieniem pozwanych o zakończeniu budowy polegającej na przebudowie wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku na cele kotłowni przy ul. (...) stwierdził, że zgłoszenie o zakończeniu budowy przez pozwanych spełnia wymogi prawa budowlanego, w związku z czym nie wnosi sprzeciwu.

(dowód: decyzja z dnia 18 października 2012 r. k. 247).

Po oddaniu kotłowni przez powoda, była ona użytkowana przez pozwanych. M. W. – palacz u pozwanych przyjmował dwa transporty ekogroszku (w październiku 2010 r. oraz styczniu 2011 r.) od powoda, a następnie ekogroszek zamawiany był w składzie węglowym – firmie (...) w P., przy ul. (...).

(dowód: zeznania świadka M. W. – nagranie od 00:27:04 do 00:33:09, płyta k. 255, protokół skrócony k. 252, zeznania świadka Z. S. – nagranie od 00:08:14 do 00:09:30, płyta k. 255, protokół skrócony k. 250).

Gabaryty zamontowanych kotłów w firmie pozwanych wynosiły: szerokość 1290 mm, głębokość 1405 mm, wysokość 2500 mm. Tabliczki znamionowe kotłów w wykonaniu standardowym zawierają niezbędne informacje:

- nazwa producenta (...),
- opis kotła: kocioł ogrzewczy węglowy z podajnikiem typ (...)
- nominalna moc cieplna 300 kW,
- paliwo: ekogroszek,
- sortyment: groszek energetyczny typ 31.2 o uziarnieniu 5-25mm,
- sprawność : 86,6 - 87,1 %,
- klasa kotła 1,
- Pn-EN 303-5 CE
- nr. seryjny 619 (618),
- max. ciśnienie dopuszczalne 1,5 bara,
- max. temp. robocza + 90°C,
- zasilanie (...); 0,5-4,0 A
- pobór mocy 180 W,
- świadectwo badań energo-emisyjnych nr (...).

Zainstalowane kotły były eksploatowane przez pozwanych po ich odbiorze. W trakcie wizji lokalnej na prośbę biegłego producent kotłów (...) dostarczył biegłemu Dokumentację (...)Ruchową kotłów o wydajności 300 kW. Parametry techniczno ruchowe w niej zawarte obejmują kotły o mocy 300 kW wraz z wymiarami kotłów, które są zgodne z wymiarami kotłów sprawdzonymi przez biegłego w trakcie wizji. Pozwanym dostarczono i zainstalowano dwa kotły firmy (...) o mocy 300 kW każdy oraz wyposażono w niezbędne urządzenia kotłowniane: czopuch, komin, zasilanie itp. Kotły wyposażone zostały w zasobniki oraz podajniki ślimakowe z silnikami o mocy 1,1 kW (1100 W). Dostarczona wraz z kotłami dokumentacja dotyczyła typoszeregu kotłów. Wymiary kotła 300 kW dopisano odrębnie do zestawienia danych zawierających informacje techniczno-ruchowe. Nie stwierdzono braku podstaw do przeprowadzenia odbioru końcowego. Brak w umowie między stronami informacji o zapotrzebowaniu ciepła

dla doboru kotłów sporządzonej w oparciu o wyliczone straty ciepła budynku lub budynków. Jeżeli dobór kotła przeprowadzono w oparciu o straty ciepła jedynie hali bez uwzględnienia zapotrzebowania ciepła przez budynek biurowy, to istnieje prawdopodobieństwo niedogrzewania całego zładu. Cały zład CO obejmuje tak halę produkcyjną oraz budynek biurowy. Kotły 300 kW wg opinii producenta mogą być przeforsowane 20 -40 kW, co mogło pokryć zwiększone zapotrzebowanie ciepła, ale pociągnie to za sobą większe zużycie paliwa. Parametry kotła precyzuje Dokumentacja (...)Ruchowa dostarczana przez producenta urządzenia. Umowa między stronami określała jedynie typ i podstawowy parametr - moc cieplną. Dokumentacja (...)Ruchowa - Instrukcja (...) znajdująca się w aktach sądowych (karty 97-111) w części opisowej zawiera treść uniwersalną dla całego typoszeregu kotłów (...) bez ukierunkowania na jednostki o wydajności po 300 kW. Dane dostarczone przez producenta kotłów nie dotyczą w pełni kotłów o wydajności 300 KW. Dokumentem potwierdzającym, że są to kotły po 300 KW firmy (...) jest deklaracja zgodności podpisana przez producenta. W przypadku niezgodności urządzenia z w/w deklaracją odpowiedzialność ponosi producent. Mimo braków w dokumentacji udzielono zgody na zakończenie prac związanych z budową kotłowni bez protokołu odbioru końcowego. Technicznie wykonano roboty montażowe, formalnie nie zakończone. Wymiary kotła nie są wykładnią wydajności kotła. Wydajność kotła zależy od rozwiązań konstrukcyjnych paleniska i obiegów powietrza i spalin i innych rozwiązań stanowiących tajemnicę producenta. Powód nie spełnił wszelkich niezbędnych wymogów formalnych dla przeprowadzenia próby końcowej poza zgłoszeniem gotowości do przeprowadzenia próby odbioru końcowego. Prace montażowe w kotłowni zostały zakończone i tylko pewna niestaranność inspektora nadzoru i wykonawcy uniemożliwiły dokonanie odbioru końcowego. Oznacza to, że kotły formalnie eksploatowane są bez zezwolenia na ich użytkowanie. Dokumenty określone jako CE nie są w Polsce stricte obowiązujące. Kotły grzewcze niskociśnieniowe nie wymagają opinii nadzoru technicznego. W umowie między stronami powinien być umieszczony zapis, że wykonawca dostarcza materiały, wykonuje roboty montażowe i dokumentacje wykonawczą, kosztorys powykonawczy, żeby porównać koszty do projektu. Tego zapisu w umowie brak.

(dowód: opinia biegłego Z. M. k. 397-403, wydruk komputerowy k. 405, (...)ka k. 406-411, deklaracja zgodności CE k. 412, opinia uzupełniająca biegłego Z. M. k. 445-450, nagranie od 00:10:48 do 00:14:42 i od 00:15:34 do 00:20:37 i od 00:27:24 do 00:30:50 i od 00:32:10 do 00:38:25 i od 00:42:57 do 00:46:31 i od 00:52:21 do 00:57:34, płyta k. 491, protokół skrócony k. 485-489, częściowo opinia biegłego H. K. k. 276, 278, częściowo opinia uzupełniająca H. K. k. 318, nagranie od 01:15:22 do 01:24:04 i od 01:36:41 do 01:38:35, płyta k. 373, protokół skrócony k. 369-371)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie wyżej wskazanych dowodów.

Sąd nie uznał za wiarygodne twierdzeń pozwanego I. K., że przedmiotowe kotły zainstalowane u pozwanych przez powoda funkcjonowały jedynie do stycznia 2011 r., a następnie nie były użytkowane, natomiast hale były ogrzewane przez kotłownię olejową. Powyższe depozycje pozwanego pozostają w sprzeczności z zeznaniami świadka M. W. - palacza w firmie pozwanego, który potwierdził fakt, że kotłownia była używana przez pozwanych, a na przełomie 2010 i 2011 r. paliwo w postaci ekogroszku do tych pieców było kupowane od powoda, a następnie od składu węglowego - firmy (...) w P.. Fakt zakupu ekogroszku w firmie (...) został potwierdzony także przez świadka Z. S.. Nadto, obaj biegli zarówno H. K. jak i Z. M. potwierdzili, że kotły były użytkowane podczas wizji dokonywanych przez biegłych, tj. w 2013 r. oraz w 2014 r. Ponadto pozwany nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających zakup oleju opałowego, nie był nawet w stanie wskazać od kogo takie paliwo kupuje.

Odnosząc się do opinii biegłego H. K., Sąd nie podzielił ich w całości. Opinie biegłego w zasadniczej części, oprócz stwierdzenia że dokumentacja dostarczona przez powoda pozwany nie była kompletna oraz potwierdzenia faktu eksploatacji kotłów (jednego kotła, który podgrzewał wodę w trakcie wizji lokalnej) czy też stwierdzenia, że podłączenie budynku biurowego do kotłowni wykonane zostało prawidłowo, nie korelowały z opiniami innego biegłego - Z. M.. Z kolei opinie tego biegłego były jasne, pełne i kompletne, a wnioski z nich płynące nie poddawały w wątpliwość twierdzeń biegłego. Zważyć należy, że biegły H. K. wydając swoją pisemną opinię z dnia 22 maja 2013 r., poprzedzoną wizją lokalną nie zawiadomił o wizji strony powodowej. Powód nie mógł się wówczas zapoznać z dokumentacją przekazaną przez pozwanych biegłemu oraz jej zweryfikować, co naruszało jego prawa oraz skutkowało zakwestionowaniem opinii. Ponadto wnioski biegłego H. K., kategorycznie twierdzącego, że piece zamontowane u pozwanych nie mają mocy 300 kW, jak słusznie wskazał pełnomocnik powoda były sprzeczne. Biegły stwierdził, bez

przeprowadzania badań, że z uwagi na brak dokumentacji potwierdzających moc kotłów (informacji od producenta) zamontowane u pozwanych kotły przez powoda nie są kotłami o mocy 300 kW, stosownie do postanowień umowy, łączącej strony. Nadto biegły stwierdził, że skoro wielkość pieca była mniejsza od wymiarów dopisanych na (...)ce, to piece te nie są piecami o mocy 300 kW. Biegły Z. M. wskazał natomiast, opierając się na dokumentacji techniczno – ruchowej, dostarczonej mu przez producenta firmę (...) oraz na oświadczeniu producenta co do mocy zamontowanych u pozwanych pieców, że zainstalowane u pozwanych piece to kotły o mocy po 300 kW każdy. Nieprawdziwość twierdzeń producenta powoduje przejęcie przez niego pełnej odpowiedzialności. Nie było zatem podstaw do przyjęcia, że kotły zamontowane u pozwanych nie są kotłami o mocy 300 kW. Ponadto biegły podał, że wymiary kotła nie są wykładnią wydajności kotła. Wydajność kotła zależy od rozwiązań konstrukcyjnych paleniska i obiegów powietrza i spalin i innych rozwiązań stanowiących tajemnicę producenta, co jest zrozumiałe i logiczne.

Sąd pominął dowód z opinii Instytutu (...) - Oddziału (...) w Ł., dopuszczony postanowieniem Sądu z dnia 4 lutego 2015 r. na okoliczność „czy zamontowane kotły u pozwanego produkcji firmy (...) są kotłami o mocy 300kW”, albowiem pełnomocnik pozwanego nie wpłacił całości zaliczki żądanej przez Sąd na pokrycie wydatków związanych ze sporządzeniem opinii przez Instytut. Zarządzeniem z dnia 9 grudnia 2014 r. pełnomocnik pozwanego został zobowiązany do wpłacenia zaliczki w kwocie 35.000,00 zł na poczet pokrycia kosztów sporządzenia opinii, pod rygorem oddalenia wniosku o przeprowadzenie badania przez Instytut. W dniu 23 grudnia 2014 r. pełnomocnik pozwanego wpłacił kwotę 5000 zł na pokrycie kosztów opinii Instytutu. Postanowieniem z dnia 4 lutego 2015 r. na wniosek pełnomocnika pozwanych Sąd dopuścił dowód z opinii Instytutu (...) w Ł., jednocześnie zobowiązując pełnomocnika pozwanych do uiszczenia w terminie 14 dni brakującej części zaliczki, pod rygorem oddalenia powyższego dowodu. Pełnomocnik pozwanych nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku uiszczenia brakującej części zaliczki, stąd Sąd nie przeprowadził powyższego dowodu.

Sąd oddalił także wniosek dowodowy pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii Politechniki (...), albowiem Politechnika (...) miałaby się wypowiedzieć na te same okoliczności, co Instytut (...) w Ł., a brak jest ku temu podstaw, albowiem wniosek dowodowy na powyższe okoliczności został pominięty, wobec nie wpłacenia przez pełnomocnika pozwanego zaliczki na pokrycie wydatków związanych z opinią. Jednocześnie, wbrew sugestiom strony pozwanej, Politechnika (...) nie wskazała mniejszych kosztów sporządzenia opinii niż Instytut w Ł., uzależniając te koszty i termin wydania opinii od wcześniejszej wizji lokalnej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne podlega uwzględnieniu w całości.

W ocenie Sądu strony procesu łączyła umowa o roboty budowlane, a podstawę prawną roszczeń strony powodowej stanowi przepis art. 647 kc.

Z treści powyższego przepisu wynika, że przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Umowa o roboty budowlane stanowi podtyp zasadniczego modelu umowy o dzieło, dostosowany bardziej do charakteru szczególnego przedmiotu, którego dotyczy. Odnosi się to zwłaszcza do umów w dziedzinie budownictwa oraz wszelkich robót budowlano-montażowych. Kryterium pozwalającym na odróżnienie umowy o dzieło od umowy o roboty budowlane nie jest samo uczestnictwo w procesie inwestycyjnym, lecz cechy przedmiotowe tych umów. W rozumieniu art. 647 kc uznaje się za przedmiot umowy o roboty budowlane każdy oznaczony w umowie rezultat robót budowlanych stanowiący samoistną całość dającą się wyodrębnić co najmniej pod względem technicznym lub technologicznym. Obiekt może niekiedy nie obejmować więc całości obiektu budowlanego i przedmiotem umowy o roboty budowlane może być część prac dająca się technicznie wyodrębnić, np. wykonanie wykopów fundamentowych czy podłączenie instalacji elektrycznej itp. Ponadto umowa o roboty budowlane dotyczy większych przedsięwzięć o

zindywidualizowanych właściwościach fizycznych i użytkowych, którym co do zasady towarzyszy projektowanie, przy czym dokumentację projektową powinien dostarczyć inwestor, chyba że podjął się tego wykonawca (vide Komentarz do Kodeksu cywilnego, art. 647 kc, pod red. Krzysztofa Pietrzykowskiego, Duże Komentarze Becka, wyd. C.H. Beck, wyd. 7, wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 2 grudnia 2010 r., I ACa 362/10, Legali, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 r., II CSK 84/12, Legali))

Bezspornym jest, że w dniu 31 sierpnia 2010 r. strony zawarły umowę, której przedmiotem były roboty instalacyjne (kotłownia, instalacja centralnego ogrzewania oraz c.w.u. o) przy ul. (...) w P.. Powód był w tej umowie wykonawcą, a pozwani zamawiającym. Szczegółowy zakres robót oraz urządzeń, które miały być montowane w kotłowni, jak i na halach produkcyjnych u pozwanych określał paragraf 1 przedmiotowej umowy oraz dołączone do niej załączniki nr 1,2,3. Zgodnie z paragrafem 1 pkt. 2 umowy roboty instalacyjne miały polegać na zamontowaniu systemu grzewczego, niskociśnieniowego wyposażonego w dwa kotły retortowe, automatyczne, firmy (...) o mocy – 2x 300 kW każdy, łącznie w sumie - 600 kW, wymiennik ciepła, komin stalowy, zespół grzania ciepłej wody użytkowej oraz niezbędne części przyłącza hydraulicznego (wg załącznika nr 1). Zgodnie z ustaleniami system grzewczy miał być przeznaczony do ogrzewania pomieszczeń w budynkach pod w/w adresem o łącznej powierzchni użytkowej 2 920 m² (kubatura – 19 300 m³) i grzania wody użytkowej. Strony ustaliły nadto, że roboty instalacyjne związane z ogrzewaniem pomieszczeń (4 hal oraz pomieszczeń socjalnych) obejmują także montaż nagrzewnic, kurtyny i grzejników wraz z ciepłociągami (wg załącznika nr 2). Natomiast roboty instalacyjne związane z doprowadzeniem c.w.u. do pomieszczeń socjalnych w halach, miały być przeprowadzone zgodnie z załącznikiem nr 3 do umowy, który określał materiały jakie będą użyte oraz robociznę w postaci demontażu bojlera cwu, montażu ciepłej wody, montażu rurociągu cwu oraz montażu wodomierza na poszczególne grupy pomieszczeń socjalnych. Strony ustaliły, że wykonawca wykona powyższe roboty na podstawie „Projektu (...) ogrzewania i technologii kotłowni” wykonanego przez wykonawcę i w zakresie ujętym w załącznikach nr 1,2,3. Termin zaś wykonania robót ujętych w & 1 niniejszej Umowy i Załącznikach numer: 1, 2 i 3 został ustalony przez strony na 30 listopada 2010 r. Podanie ciepła na budynki i c.w.u. miał natomiast nastąpić do dnia 30 października 2010 r.

Powyższa umowa została aneksowana w dniu 7 grudnia 2010 r., poprzez poszerzenie zakresu robót, które miał dokonać powód w postaci montażu dodatkowej pompy i filtroomulnika, jak i poprzez wprowadzenie zapisu dotyczącego pełnienia funkcji kierownika budowy, którym został Z. B.. Ponadto strony zmieniły termin wykonania robót i ustaliły go na dzień 31 stycznia 2011 r. oraz zmieniły wartość wszystkich prac ustalając je na kwotę 506 700 zł brutto, należną powodowi.

Po wydaniu przez Prezydenta Miasta w P. z dnia 19 listopada 2010 r. nr 533/2010 decyzji pozwalającej pozwany na przebudowę wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku na cele kotłowni na działce przy ul. (...), powód przystąpił do wykonywania umowy.

Wszystkie prace objęte umową z dnia 31 sierpnia 2010 r., aneksowaną w dniu 7 grudnia 2010 r. zostały przez powoda wykonane i nie były kwestionowane przez pozwanego. O powyższym świadczy sporządzony w dniu 1 lutego 2011 r. protokół odbioru robót instalacyjnych przez pozwanego, w którym stwierdzono, że zakres robót jest zgodny z umową i zostają one odebrane przez pozwanego bez zastrzeżeń. Nadto na pisemne zlecenie pozwanego z dnia 18 lutego 2011 r. powód wykonał dodatkowe prace, polegające na podłączeniu części biurowej do kotłowni. Wykonanie powyższych prac również nie było kwestionowane przez stronę pozwaną. Co więcej, na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2012 r. pozwany I. K. przyznał, że nie kwestionuje prac wykonanych przez powoda na jego rzecz.

Pozwani, kwestionując w toku niniejszego procesu, zasadność żądania objętego pozwem wskazywali na fakt, że powód po zakończeniu robót, nie dostarczył im właściwej Dokumentacji (...)Ruchowej dotyczącej zamontowanych kotłów stalowych wodnych centralnego ogrzewania (...) 300, co uniemożliwiło pozwany dokonanie odbioru ostatecznego inwestycji, odbioru przez służby dozoru technicznego i do chwili obecnej strona pozwana nie uzyskała pozwolenia na użytkowanie kotłowni. Powód dostarczył i zamontował u pozwanych 2 kotły typu (...)M.-300. Dostarczył natomiast Dokumentację (...)Ruchową kotłów stalowych, wodnych centralnego ogrzewania typu (...)M. - (...)", w której nie zostały uwzględnione kotły o mocy 300 kW, czyli takie które powód sprzedał pozwany. W (...)ce jedynie pismem

odręcznie zostały wpisane parametry kotłów o mocy 300 kW, co nie może być uznane za wiarygodne. Poza tym dołączony do dokumentacji Pomiar Parametrów E.-Emisyjnych dotyczy kotłów typu (...) o mocy 25kW, o mocy 75kW i 150kW. Pomiary nie dotyczą kotłów o mocy 300kW. Do dokumentacji załączona została Deklaracja Zgodności CE wystawiona przez producenta firmę (...) - dla kotła węglowego E. - 300kW P, a nie kotła 300kW, nie zostały przedstawione wyniki próby, na które powołuje się ta Deklaracja zgodności. Zdaniem pozwanych dokumentacja przekazana przez powoda, nie dotyczy sprzedanych pozwanym kotłów, co uniemożliwia pozwanym prawidłową eksploatację kotłowni, uniemożliwia określenie emisji spalin, a także uzyskanie pozwolenia na użytkowanie kotłowni wymagane prawem budowlanym. Pozwani podnieśli nadto, że brak jest także podstaw do stwierdzenia, że powód zakończył wykonywanie instalacji c.o. - przyłączenia biura do istniejącej kotłowni węglowej, za co wystawił fakturę VAT (...) na kwotę 22.386,00 zł. Powód nie przedstawił tej instalacji do odbioru, nie wykonał i nie przekazał pozwanej Spółce inwentaryzacji powykonawczej.

Odnosząc się do zarzutu pozwanych co do dostarczenia przez powoda niewłaściwej Dokumentacji (...) Ruchowej dotyczącej kotłów, wskazać należy, że rzeczywiście powód dostarczył otrzymaną przez producenta firmę (...) (instrukcję obsługi) dotyczącą kotłów należących do typoszeregu produkowanych kotłów o mocy niższej niż 300 kW, a mianowicie do 75 kW i powyższa (...)ka pierwotnie nie zawierała danych wyprodukowanych kotłów na zamówienie dla powoda. Niemniej jednak, jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w przekazanej przez powoda (...)ce pismem odręcznie zostały dopisane przez R. S., na prośbę pozwanego I. K. i w jego obecności oraz w obecności powoda dane techniczne zamontowanych pieców po 300 kW wraz z wymiarami, które podał im telefonicznie pracownik producenta Ł. M.. Pozwany I. K. nie zgłaszał wówczas żadnych zastrzeżeń. Poza tym, w toku procesu biegły Z. M. sporządzający opinię dla potrzeb sprawy otrzymał od producenta odpowiednią Dokumentację (...) Ruchową dotyczącą kotłów o mocy 300 kW (k. 406-411). Z uwagi na fakt, że firma (...) produkuje kotły należące do typoszeregu kotłów o różnej mocy, załączana do nich (...)ka stanowi swoistą instrukcję obsługi przedmiotowych kotłów i jest taka sama dla wszystkich kotłów, bez względu na moc. Jak słusznie podnosi pełnomocnik powoda, ogólny charakter instrukcji obsługi powoduje, że mogą zostać w niej nie wymienione warianty urządzenia, które produkuje się na specjalne zamówienie, jak było i w tym przypadku. W (...)ce dostarczonej pierwotnie pozwanym zostały wymienione jedynie kotły będące w ciągłej sprzedaży – w stałej ofercie producenta. W tym zakresie niezasadne jest podważanie przez stronę pozwaną sporządzenia (...)ki, zawierającej parametry kotłów zamontowanych u pozwanych, skoro kotły o mocy po 300 kW każdy były produkowane na specjalne zamówienie, to i (...)ka była tworzona specjalnie dla tych kotłów i musiała uwzględniać aktualne dane. Poza tym jak podkreślił biegły Z. M. w dniu sporządzenia przez niego opinii dane techniczne kotłów były aktualne i odpowiadały zainstalowanym u pozwanych kotłom.

Odnosząc się do zarzutu nieprawidłowej Deklaracji Zgodności CE wystawionej przez producenta firmę (...) - dla kotła węglowego E. - 300kW P, a nie kotła 300kW, zarzut ten należy również uznać za bezzasadny. Deklaracja zgodności jest bowiem jedynie oświadczeniem producenta, który bierze na siebie pełną odpowiedzialność za jej treść. Jak podnosi biegły Z. M. deklaracja zgodności zrzuca całe odium odpowiedzialności na producenta w przypadku niezgodności urządzenia z w/w deklaracją. Strona pozwana otrzymała Deklarację Zgodności CE i nie kwestionowała jej przy odbiorze kotłów. Poza tym jak słusznie wskazywała strona powodowa oznaczenia na kotłach (...) 300 kW P czy (...) 300 kW L oznaczają, po której stronie prawej (P) czy lewej (L) znajdują się urządzenia zasypowe.

Podobnie należy odnieść się do zarzutu strony pozwanej co do dokumentacji dotyczącej P. Parametrów E.-Emisyjnych kotłów typu (...) o mocy 25kW, o mocy 75kW i 150kW, które nie dotyczyły kotłów o mocy 300kW. Jak podnosił biegły Z. M. w opinii ustnej (k. 487) pomiar energetyczno-emisyjny dotyczy typoszeregu kotłów i każdy kocioł nie musi być poddany takiemu badaniu. Nie jest to dokument obowiązkowy. Dlatego też kotły zamontowane u pozwanych nie musiały przechodzić powyższych badań w zakresie pomiarów energetyczno-emisyjnych. Poza tym producent firma (...) przedłożyła stosowne świadectwo zgodności nr EN/59a/05 dla kotłów typu (...) o mocach od 15 do 300 kW, a Instytut (...) potwierdził, że typoszereg kotłów o mocach od 15 do 300 kW opalanych ekogroszkiem spełnia wymagania normy PN-EN 303-5 w zakresie sprawności energetycznej przy zachowaniu bezpieczeństwa obsługi i otoczenia oraz granicznych wartości emisji odpowiadających klasie 1. Ponadto firma (...) przedłożyła świadectwo

badań energetyczno-emisyjnych nr 59a/2005 z dnia 23 stycznia 2006 r. dla kotłów o mocy od 15-300 kW. W chwili obecnej takie świadectwa, jak podnosił biegły wydawane są bezterminowo.

Odnosnie zarzutu strony pozwanej twierdzącej, że zamontowane kotły w firmie (...) nie są kotłami o mocy 300 kW, stwierdzić należy że pozwani nie udowodnili powyższej okoliczności. Z. M. podniósł, opierając się na dokumentacji przedłożonej przez producenta firmę (...) (oświadczenie producenta, pismo z dnia 24 czerwca 2013 r. oraz dostarczonej (...)ki), że zamontowane u pozwanych kotły są urządzeniami o wydajności 300 kW każdy. Jeszcze raz należy podkreślić, że to producent ponosi odpowiedzialność za ewentualnie nieprawidłowo wyprodukowane urządzenia, nie zawierające deklarowanych parametrów. Idąc tokiem prezentowanego stanowiska pozwanych, należałoby w każdym przypadku badać urządzenia produkowane przez producenta oraz dokumenty do nich załączone, by stwierdzić czy rzeczywiście te urządzenia mają parametry odpowiadające tym deklarowanym w dokumentach.

Równie bezzasadnym jest zarzut strony pozwanej co do braku podstaw do stwierdzenia, że powód zakończył wykonywanie instalacji c.o. - przyłączenia biura do istniejącej kotłowni węglowej, za co wystawił fakturę VAT (...) na kwotę 22.386,00 zł, z uwagi na fakt, że powód nie przedstawił tej instalacji do odbioru, nie wykonał i nie przekazał pozwanej spółce inwentaryzacji powykonawczej. Pisemnym zleceniem z dnia 18 lutego 2011 r. pozwany I. K. zlecił powodowi dodatkowe roboty instalacyjne polegające na przyłączeniu biura do kotłowni. Z powyższego dokumentu nie wynika, by strona powodowa zobowiązana była do przedkładania jakiejkolwiek dokumentacji powykonawczej, czy też zobowiązana była do przedstawiania instalacji do odbioru. Zlecenie wykonania powyższych prac zostało przekazane powodowi niejako ad hoc, a pomysł podłączenia biura do kotłowni powstał w trakcie wykonywania prac głównych, które zostały ukończone. Podobnie zostały ukończone prace przyłączeniowe i sam pozwany w trakcie rozprawy przyznał, że ich nie kwestionował.

W niniejszej sprawie zarówno biegły H. K., jak i Z. M. podnosili okoliczność niekompletnej dokumentacji powykonawczej, która nie została przez powoda dostarczona pozwanemu. Prace montażowe zostały jednak przez powoda zgodnie z umową zakończone i pozwany I. K. nie miał co do nich zastrzeżeń. Ponadto nie było podstaw do stwierdzenia że nie jest możliwe przeprowadzenie odbioru końcowego.

W dniu 1 lutego 2011 r. pozwany odebrał prace instalacyjne oraz ich nie zakwestionował. Kierownik budowy Z. B. przeprowadził stosowne próby szczelności na zimno i na gorąco niemniej jednak nie sporządził z tych czynności stosownych protokołów. Powyższe braki w dokumentacji zostały skorygowane przez następnego kierownika budowy J. S., który ponownie przeprowadził stosowne próby szczelności i sporządził z nich protokoły. Ponadto jak wynika, z wpisu z dziennika budowy z dnia 10 września 2012 r. prace instalacyjne wykonano zgodnie z decyzją pozwolenia na budowę, PN oraz sztuka budowlaną. Stwierdza się, że wykonana kotłownia jest gotowa do użytku". Jak wynika ze zgromadzonych w sprawie dowodów kotły były przez pozwanego użytkowane, co potwierdził A. W. oraz Z. S.. Bieli również potwierdzili fakt, że kotły były eksploatowane. Prace montażowe w kotłowni zostały przez powoda zakończone i tylko pewna niestaranność inspektora nadzoru i wykonawcy uniemożliwiły dokonanie odbioru końcowego. Niemniej jednak mimo powyższych braków protokołu odbioru końcowego udzielono zgody na zakończenie prac związanych z budową kotłowni. Pozwany w dniu 10 października 2012 r. zgłosił do nadzoru budowlanego zawiadomienie o zakończeniu inwestycji polegającej na przebudowie wraz ze zmianą użytkowania części budynku na cele kotłowni na działce przy ul. (...) w P. a Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w P. decyzją z dnia 18 października 2012 r. nie wniósł sprzeciwu.

W ocenie Sądu brak zapłaty przez pozwanego należności powoda w świetle zgromadzone w sprawie materiału dowodowego było nieuzasadnione. Umowa zawarta z pozwanymi w dniu 31 sierpnia nie zawierała obowiązku dostarczania dokumentacji powykonawczej. Jak słusznie podnosił biegły Z. M. w umowie powinien być umieszczony zapis, że wykonawca dostarcza materiały, wykonuje roboty montażowe i dokumentacje wykonawczą oraz kosztorys powykonawczy, żeby porównać koszty do projektu. Skoro takiego obowiązku umowa zawarta między stronami nie zawierała, brak zapłaty należności powodowi przez pozwanego był nieuzasadniony. Powód wykonał prace objęte zakresem zawartej z pozwanymi umowy, dlatego też jego żądanie należało uznać za zasadne.

W toku niniejszego procesu powód ponad wszelką wątpliwość udowodnił okoliczność, że należność objęta żądaniem pozwu nie została uregulowana przez pozwanych. W świetle zeznań powoda oraz przedłożonych przez niego faktur, powyższa okoliczność nie może budzić wątpliwości. Dlatego też Sąd zasądził od pozwanych I. K., (...) Sp. jawna K., U. w W. solidarnie na rzecz powoda M. S. :

- kwotę 91.700,00 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2011 roku do dnia zapłaty;
- kwotę 16.473,49 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 5 listopada 2010 roku do dnia zapłaty;
- kwotę 16.816,77 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lutego 2011 roku do dnia zapłaty;
- kwotę 184, 50 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 17 marca 2011 roku do dnia zapłaty;
- kwotę 22.386 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19 marca 2011 roku do dnia zapłaty.

Solidarna odpowiedzialność pozwanych wynika z przepisu art. 22¹ kodeksu spółek handlowych.

O odsetkach od powyższych kwot Sąd orzekł na podstawie art. 481 kc, zasadzając odsetki od dnia następnego po upływie terminu płatności każdej z kwot należnych powodowi. Każda z przedstawionych przez powoda faktur o numerach (...) FV, 397/10/FV, 21/11/FV, 119/11/FV oraz 124/11/FV określała termin płatności wskazanych w nich kwot przez pozwanych. Sąd nie podzielił stanowiska strony pozwanej co do kwestionowania odsetek od faktur nr (...), uznającego, że termin płatności dla faktury nr (...) minął 9 listopada 2010 r., a termin dla faktury nr (...) upłynął w dniu 22 marca 2011r. Sąd również zasądził odsetki od powyższych faktur od dnia następnego po upływie terminu określonego w/w fakturami, w myśl regulacji ustawowej określonej przepisem art. 481 kc, określającym że wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Dlatego też powoda nie może obciążać okoliczność, że faktury te zostały przesłane pocztą i faktycznie pozwani otrzymali je w czasie późniejszym.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 kpc i zasądził od pozwanych I. K., (...) Sp. jawna K., U. w W. solidarnie na rzecz powoda M. S. kwotę 11.996 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3. 617 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Na powyższą sumę złożyła się opłata od pozwu wysokości 7379 zł, zaliczka na poczt biegłego w wysokości 1000 zł oraz koszty pełnomocnika w wysokości 3617 zł.

Na podstawie art. 107 kpc Sąd zasądził od pozwanych I. K., (...) Sp. jawna K., U. w W. solidarnie na rzecz interwenienta ubocznego J. M. kwotę 5. 829, 97 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3. 617 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Oprócz kwoty zastępstwa procesowego, na powyższą sumę złożyła się kwota 1. 476 zł tytułem opłaty od interwencji ubocznej oraz 736,97 zł tytułem wydatków na poczet opinii biegłego.

Na podstawie art. 113§1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał solidarnie ściągnąć od pozwanych I. K., (...) Sp. jawna K., U. w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 1.566, 76 złotych zwrotu wydatków. Na powyższą kwotę złożyła się kwota (...).61 zł tytułem sumy wydatków na poczet opinii biegłych oraz kwota 50,15 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu dla świadka.